

Asia: VN/14214/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle apteekkitalouden uudistusta ja lääkesäästöjen toimeenpanoa koskevaksi lainsäädännöksi ja siihen liittyviksi asetusmuutosehdotuksiksi

Lausunnonantajan lausunto

Huomionne lääkkeiden hintasääntelyyn ja lääketaksaan liittyvistä muutosehdotuksista.

-

Huomionne apteekkiveroon liittyvistä muutosehdotuksista.

-

Huomionne rajattuun itsehoitolääkevalikoimaan liittyvistä ehdotuksista.

-

Huomionne itsehoitolääkkeiden myyntikanavan laajennukseen liittyvistä ehdotuksista.

-

Huomionne itsehoitolääkkeiden vähittäismyyntilupiin liittyvistä ehdotuksista.

-

Huomionne lääkeasetukseen sisältyvistä ehdotuksista.

-

Huomionne lääkemääräyksestä poikkeavaan lääkkeiden toimittamiseen tai lääkemääräysten ilmeisten virheiden korjaamiseen liittyvistä muutosehdotuksista.

Aikomus uudistettavana oleviin lakeihin lisättävästä sääntelystä liittyen apteekkien oikeuteen poiketa lääkemääräyksestä erikseen mainituissa tilanteissa on erinomainen ja sitä on syytä tukea. Uudistus parantaa potilaan mahdollisuuksia saada hänelle määrättyä lääkehoitoa, parantaa apteekin mahdollisuuksia palvella asiakasta mahdollisimman hyvin sekä nojaa järkevällä tavalla farmaseuttisen apteekkihenkilökunnan kykyyn arvioida tilannetta ja tehdä tarvittavat ratkaisut ynnä siihen liittyvä dokumentointi.

Huomionne lääkekorvausten ehdolliseen korvattavuuteen liittyvien palautusmaksujen kohdentamiseen liittyvistä muutosehdotuksista.

-

Huomionne esityksen ja esittelymuistioiden perusteluista.

-

Huomionne esityksen ja esittelymuistioiden vaikutusten arvioinnista.

-

Huomionne muista esityksessä olevista ehdotuksista.

-

Vapaamuotoiset lausumat hallituksen esityksen luonnoksesta.

Esitystä apteekkiveron muuttamiseksi apteekin lääkemyynnin katteeseen perustuvaksi on periaatteellisella tasolla tervehdittävä ilolla, sillä se vähentää yksittäisen apteekin lääkemyynnin profiilin vaikutusta apteekkiveron suuruuteen.

Kokonaisuutena aikomus leikata lääketaksan katteita, mahdollistaa rajattujen itsehoitolääkkeiden myyminen myös apteekkien ulkopuolella sekä poistaa sivuapteekkeihin kohdistuva verohuojennus lisää kannattamattomien apteekkien määrää Suomessa ja väistämättä johtaa apteekkiverkoston harvenemiseen. Näin on vaarana käydä erityisesti harvempaan asutuilla seuduilla, joilla riittämättömästä valtionrahoituksesta kärsivät hyvinvointialueet ovat jo voimakkaasti karsineet palveluverkkoaan. Lainsäädäntötyö lääkkeiden saatavuuden parantamiseksi on vaarassa johtaa lääkkeiden saatavuuden heikkenemiseen.

Suomessa on toiminut 21 hyvinvointialuetta jo yli 2,5 vuoden ajan, mutta edelleenkaan koko lääkelaki ei tunne sanaa ”hyvinvointialue”. Tästä syystä sairaala-apteekkeja koskevat lääkelain pykälät ovat ajastaan jälkeen jääneitä, minkä kerrannaisvaikutuksena valvovan viranomaisen määräyksiä ei ajantasaisteta.

Edellä mainitusta syystä on joutuin suunnattava lainsäädäntötarmo lääkelain 61–66§:iin sekä pahoin epäonnistuneina syntyneisiin 68–73§:iin.

Rauha Jussi-Pekka
Pohjanmaan hyvinvointialueen kuntayhtymä - Sairaala-apteekki